

EL PROJECTE QUE ANEM CONSTRUINT

*Mira'm als ulls quan em parlis
Mira de posar-te
a l'alçada dels meus ulls.
A vegades em fa mal el coll
de tant mirar enlaire.*

*El silenci m'aclapara.
Deixa'm parlar; jo sé parlar.
Deixa'm riure; jo sé riure.
Deixa'm plorar; jo sé plorar.*

ESCOLA JOAN COROMINES
INFANTIL I DIRECCIÓ
carrer de Pascual Madoz, 22
08301 Mataró
93 755 09 97 / 93 790 29 24
a8067661@xtec.cat

PRIMÀRIA
carrer de St. Pere, 4
08301 Mataró
93 796 08 10

<http://escolacoromines.wordpress.com>

A la nostra escola...

- Veiem els infants com éssers proveïts d'enormes potencialitats, cada un amb unes necessitats i un ritme de desenvolupament diferents que volem respectar.
- Darrera de cada infant hi ha un pare i una mare als quals volem mostrar gratitud per haver volgut compartir amb nosaltres la tasca educativa. Desitgem que tots els familiars us sentiu reconeguts i participeu cada vegada més en el funcionament de la comunitat.
- Els educadors i les educadores es formen en l'escolta afectuosa i en l'acompanyament respectuós de cada nen i nena per tal de contribuir - des del benestar - a la socialització i als aprenentatges.
- Infants, familiars, mestres i voluntariat formem una comunitat d'aprenentatge que, mitjançant el diàleg igualitari i la cooperació, intenta fer cada dia més possible un món habitable i una societat intercultural més justa i solidària.

A manera d'història, com va sorgir la nostra escola?

L'any 2007 un grup de mares debatien sobre l'escola que volien per als seus fills i filles.

Paral·lelament, uns mestres convençuts que una altra educació era possible, van topar amb l'oportunitat que una escola pública de nova creació s'obriria a Mataró i, per fer-se'n càrrec, van presentar un projecte somiat.

Aquell projecte de direcció, basat en els quatre punts del principi, va ser acceptat pel Departament d'Educació de la Generalitat i, a partir d'aquell moment, tot va fluir amb molta implicació de les famílies i dels professionals.

L'escola Joan Coromines que, dia a dia, estem fent realitat parteix d'aquells quatre principis i de l'evidència que la societat actual requereix noves maneres d'educar i de fer escola.

Avui l'escola ha de respondre a noves necessitats

Abans, a la societat industrial, el professorat - dipositari de sabers culturals i d'una informació rellevant - intentava traspasar coneixements i habilitats a un alumnat que no disposava de cap altra via per accedir-hi. L'objectiu principal de l'escola consistia en l'extensió de coneixements a la majoria de la població. Avui, les tecnologies de la informació i la comunicació estan posant tota aquesta informació i molta més a l'abast de la majoria de les persones i això, junt amb altres factors, fa que l'educació es trobi davant d'una realitat diferent que l'obliga a redefinir el seu paper.

- En un entorn cada vegada més sobreestimat, trobem la necessitat de ser un mateix per poder escoltar i parlar, observar i mostrar-se... i aprendre.
- Quan la massificació augmenta l'exclusió i el desarrelament, necessitem vincles, començant amb l'entorn proper: família, escola, comunitat, barri, ciutat... Educar per a la vida, per trobar el teu lloc en el món, per fer projectes de vida.
- Davant la complexitat i la gran quantitat d'informació, necessitem saber seleccionar-la i analitzar-la críticament. Saber pensar i tenir criteri a l'hora d'escollir què fer.
- Davant l'individualisme i l'egoisme creixents, la necessitat de la cooperació i el diàleg per construir significats.
- En una societat competitiva i consumista, que ens empeny cap als valors materials sobretot des dels mitjans de comunicació; en un món en el qual qui no produeix no hi té lloc, es fa necessari valorar els aspectes més humans, l'afecte, tenir cura de les persones, donar-nos temps, valorar la part lúdica de la vida i en concret la dels infants. En definitiva, necessitem educar en i per un autèntic benestar.

- En una cultura dominant on la mort i la tristesa són tabú, la necessitat de proporcionar habilitats cognitives i emocionals per enfrontar els dols, les pèrdues i les possibles separacions; per recuperar-nos dels fracassos, de les frustracions i fins i tot de les possibles agressions, per saber acompanyar-nos en el dolor, per aprendre a esforçar-nos davant situacions adverses,...
- I, quan el creixement desequilibrat posa en perill la supervivència de moltes espècies i la de moltes persones, la gran necessitat d'una consciència planetària, d'uns estils de vida més austers i d'una reconciliació dels éssers humans amb la natura.

Avui sabem que l'educació d'una persona dura al llarg de tota la vida i que cada vegada depèn menys del que succeeix només a l'escola. Però l'escola hi ajuda. Els aprenentatges es configuren a partir de les interaccions amb les altres persones i d'això en diem aprenentatge dialògic. Quantes més interaccions fem i més variades són, més aprenem. En aquest context, esdevenir una persona sana, inquieta, creativa, dialogant... amb un esperit crític, capaç de reflexionar i d'establir uns criteris vàlids per argumentar i per actuar és avui molt més important que tenir només la capacitat d'emmagatzemar moltes dades.

Quina és la nostra visió d'infant?

Per a nosaltres l'infant és un ésser proveït d'enormes potencialitats però de qui s'ha de respectar el ritme de maduració i de desenvolupament.

“Sólo si los niños pueden vivir hoy plenamente como tales, mañana serán personas adultas en la plenitud de su potencial. El renacuajo no se hace un mejor sapo si se lo fuerza a vivir fuera del agua prematuramente. Así también, el niño no desarrolla mejores cualidades humanas si se reprime sus impulsos naturales, si se le obliga a portarse como un pequeño adulto que debe pasar durante muchas horas inmóvil, callado, asimilando conocimientos...”

José Ortega y Gasset

Totes les persones tenim una imatge de com som i, en una part important, ens ve donada per les experiències de la nostra infància. Aquesta imatge interna és la que ens guia per relacionar-nos amb els altres i amb l'entorn.

Els infants tenen necessitat de trobar un sentit a allò que fan, són productors de significats que cerquen i troben investigant. Són éssers que s'expressen de manera motriu i que manifesten el plaer de ser ells mateixos, de poder anar fent-se a si mateixos d'una manera autònoma mentre van descobrint el món que els envolta.

PERÒ EL CENT EXISTEIX

L'infant
és fet de cent.
L'infant té
cent llengües
cent mans
cent pensaments
cent maneres de pensar
de jugar i de parlar
cent sempre cent
maneres d'escoltar
de sorprendre d'estimar
cent alegries
per cantar i comprendre
cent mons
per descobrir
cent mons
per inventar
cent mons
per somiar.

Traducció de la primera part del poema "*Invece il cento c'è*" de Loris Malaguzzi (1920-1994), mestre i pedagog italià iniciador i inspirador de l'experiència educativa de Reggio Emilia.

El ritme de desenvolupament d'un infant s'assembla al d'un arbre que ha de créixer. Un arbre es nodreix de la terra on és plantat i necessita aigua, sol i nutrients, però no hi ha cap arbre exactament igual a un altre, ni tan sols a la mateixa espècie; de la mateixa manera, de nens i de nenes tampoc en trobarem cap d'identíc, les seves necessitats individuals són específiques i mai no podrem trobar una fórmula màgica que ens serveixi per a tots. Alguns arbres necessiten molta aigua, d'altres volen més sol, alguns germinen en poc temps i creixen ràpidament, uns altres necessiten més temps i el seu creixement serà potser més lent, però encara que vulguem no podem estirar el tronc perquè creixi més de pressa. Si caiguéssim en aquesta temptació podríem emmalaltir l'arbre de per vida o causar-li ferides irreversibles.

Quina és la nostra mirada vers les famílies?

Avui a l'escola convivim amb molts i variats contextos culturals, socials i familiars. Infants provinents dels cinc continents juguen, riuen, parlen, es donen la mà, es barallen, aprenen junts i, també, aprenen els uns dels altres. Cada infant porta la seva família dintre seu i aquest fet li dona un seu segell d'identitat i la força per aprendre.

Els i les mestres, conscients d'aquesta realitat tan rica i complexa, volem aprendre a ordenar-la i a gestionar-la de manera inclusiva i - en cooperació amb tota comunitat - esdevenir artesans que bastim ponts i teixim xarxes d'interaccions per als aprenentatges d'avui i de demà.

La família, en qualsevol de les seves modalitats, continua sent el sistema social més important per al desenvolupament humà i la principal responsable de l'equilibri personal. És a la llar on trobem les millors condicions per créixer i on, si tot va bé, poden ser atesos els aspectes fonamentals de la persona, on primer s'assaja el procés de socialització i on - a través de l'amor - rebem el sentiment de seguretat necessari per seguir creixent, per encarar dificultats, per acceptar frustracions,... per aprendre a estimar i a ser cada dia més responsables de nosaltres mateixos.

Tots els nens, totes les nenes, estimen la seva mare i el seu pare. Siguin com siguin, visquin junts o no. Primer estimen els membres de la família, després poden estimar els i les mestres de l'escola; sobretot si perceben que aquests respecten els seus pares.

“Els pares confien els infants als mestres i aquests representen els pares davant dels nens; això només poden fer-ho si els pares tenen un lloc en els seus cors. Qualsevol mestre que es consideri abans que els pares, ho té perdut.”

Bert Hellinger, psicòleg referent de l'enfocament pedagògic sistèmic.

Si els pares creuen en l'escola i confien en els mestres dels seus fills; si els professionals de l'educació i les famílies es miren amb bons ulls, si dialoguen en un pla de respecte mutu, estan establint un ecosistema de relacions on fructificaran el creixement personal i els aprenentatges dels infants.

La finalitat és aprendre

- a ser i actuar de manera autònoma
- a descobrir i tenir iniciativa
- a pensar i a comunicar
- a conviure i habitar el món

“La finalitat de l'educació infantil en els centres és contribuir al desenvolupament emocional i afectiu, físic i motor, social i cognitiu dels infants en col·laboració amb les seves famílies, proporcionant-los un clima i entorn de confiança on se sentin acollits i amb expectatives d'aprenentatge.”

Curriculum 2n cicle de l'educació infantil. DECRET 181/2008 DOGC núm. 5216.

“La finalitat de l'educació primària és proporcionar a tots els nens i les nenes les competències que els permetin assegurar el seu desenvolupament personal i social; adquirir les habilitats i les competències culturals i socials relatives a l'expressió i comprensió oral, a la lectura i a l'escriptura, al càlcul, a la igualtat de drets i oportunitats entre homes i dones, a l'autonomia personal, la coresponsabilitat i la interdependència personal, a la resolució de problemes i als coneixements bàsics de la ciència, la cultura i la convivència, el rebuig de tot tipus de comportaments discriminatoris per raó de sexe; desenvolupar la competència d'expressar el que s'ha après, d'explicar amb raons coherents, fiables i ben justificades el seu punt de vista i la seva opinió, de saber escoltar el punt de vista dels altres amb respecte i d'arribar a acords quan sigui necessari; desenvolupar les habilitats socials, d'esforç, treball i estudi; expressar el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat; i conèixer els elements bàsics de la llengua, la història, la geografia i les tradicions pròpies de Catalunya que permetin el seu arrelament.”

Art. 2. DECRET 142/2007 d'ordenació de l'educació primària. DOGC núm. 4915.

Com ho fem a la nostra escola?

El paper principal dels educadors i les educadores és el de realitzar una escolta respectuosa, el d'estar molt atents - amb tots els sentits - per poder entendre la cultura infantil: la seva manera de pensar, de fer, de preguntar, de teoritzar i de desitjar.

Escollar significa anar reconeixent els “cent llenguatges” de la infància, anar connectant amb els interessos i les inquietuds de cada infant, partir de les seves preguntes i de les seves hipòtesis, suscitar prudentment noves preguntes que tendeixin a desencadenar processos d'indagació i d'aprenentatge, així com fer suggeriments que despertin curiositat i que els plantegin alguns reptes personals.

Alguns exemples els trobem quan...

- Dissenyem situacions múltiples i variades per aprendre.
- Utilitzem el joc i situacions motivadores.
- Donem importància a la psicomotricitat i al llenguatge corporal.
- Partim de la vida real, de les necessitats i dels interessos dels infants (els projectes).
- Procurem respectar el temps individual i la lliure elecció.
- Reservem un temps per fer activitats col·lectives.
- Facilitem el repartiment de responsabilitats dins els grups.
- Donem a conèixer les normes que cal respectar a cada lloc, moment i situació.
- Procurem que els infants prenguin decisions i es facin responsable d'elles.
- Potenciem la formulació d'hipòtesis, l'experimentació, la recerca i la constant descoberta.
- Animem a cercar informació i a consultar documentació per saber més.
- Cultivem la imaginació i la creativitat.
- Acolim tot allò que és imprevisible i incert.
- Afavorim l'aprofundiment, les matisacions i la cerca de camins diversos i de solucions diferents.
- ...

A partir dels 6-7 anys la importància l'anem donant a proporcionar moltes oportunitats i recursos diversificats per gestionar, seleccionar i analitzar críticament els enormes volums d'informació que els envolten i anar potenciant les diverses intel·ligències: la pràctica, la comunicativa, la deductiva, la inferencial, la intuïtiva, l'artística... i no només la cognitiva i la memorística. I també mostrem i suggerim moltes possibilitats i formats diferents a l'hora de comunicar, representar, expressar i compartir els aprenentatges i les competències.

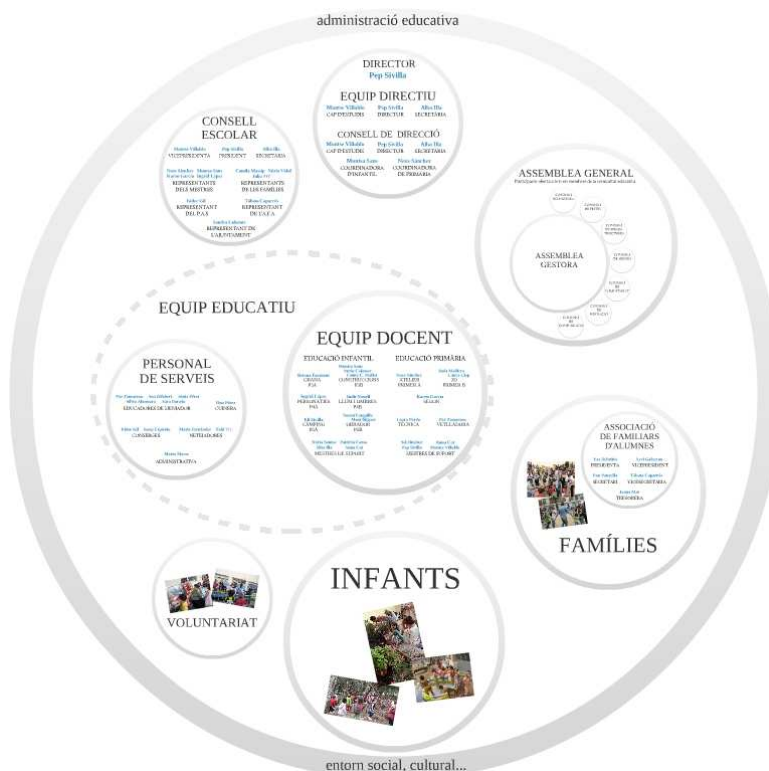
L'objectiu és que cada persona arribi a desenvolupar al màxim les seves potencialitats i aconseguim bons aprenentatges amb la màxima equitat.

Som Comunitat d'Aprenentatge

“Una Comunitat d'Aprenentatge és un projecte de transformació social i cultural d'un centre educatiu i del seu entorn per aconseguir una Societat de la Informació per a totes les persones, basada en l'aprenentatge dialògic, mitjançant una educació participativa de la comunitat, que es concreta en tots els espais, inclosa l'aula.”

VALLS, Rosa. (2000. p.8)

En el nostre cas, crear una Comunitat d'Aprenentatge des del principi ha significat construir una xarxa de vincles amb els quals totes les persones participem i establím aliances i línies conjuntes d'actuació per a que els nens i les nenes puguin desenvolupar al màxim les seves potencialitats i adquirir els coneixements i les habilitats que necessiten per viure a la societat d'avui i no quedar-ne exclosos.

L'Assemblea General de la Comunitat d'Aprenentatge és l'òrgan màxim de representació i de presa de decisions. Per deontologia democràtica, ni el consell escolar ni la direcció de l'escola no poden prendre acords significatius que invalidin decisions i criteris consensuats o acordats per l'Assemblea General o que hagin estat sotmesos a consulta per referèndum. A les assemblees pretenem que hi participem tots i totes, formem part o no de les diverses comissions mixtes i estiguem o no implicats en tasques de voluntariat durant el curs. Per això les informacions i valoracions que es duguin a terme en una assemblea han de ser assequibles per a la majoria i s'han de formular de manera clara i entenedora.

Les comissions mixtes i les seves funcions

- **COMISSIÓ ECONÒMICA**

Porta el seguiment de les operacions econòmiques d'acord amb el pressupost de la comunitat, elabora el pressupost i el balanç anuals i coordina la captació de recursos financers.

- **COMISSIÓ DE SERVEIS**

Fa el seguiment i l'avaluació dels serveis actuals: acollida matinal, menjador, casalet de cap d'any i casal d'estiu. Valora la relació qualitat - cost i proposa nous serveis i activitats.

- **COMISSIÓ D'INFRAESTRUCTURES**

S'encarrega del manteniment i obres de millora dels edificis i vetlla pel compliment del calendari, la qualitat i la seguretat. Col·labora amb l'equip directiu en la gestió del Pla d'Emergència. Fa propostes per avançar en la construcció i posta en funcionament de l'edifici definitiu.

- **COMISSIÓ DEL VOLUNTARIAT**

Busca persones voluntàries, les informa i vetlla perquè es sentin bé. Promou equips concrets. Organitza torns, calendaris, horaris, prepara materials i coordina les tasques dels equips.

- **COMISSIÓ DE FESTES**

Proposa les activitats de les festes que la comunitat ha decidit i en coordina aspectes tècnics. Dona suport a l'equip de mestres en la preparació i realització de les festes tradicionals i/o curriculars. Es coordina amb els equips de voluntariat per aconseguir les ambientacions adequades.

- **COMISSIÓ DE FORMACIÓ**

Dinamitza la formació dels familiars i del conjunt de la comunitat encaminada a la qualitat educativa. Col·labora en la difusió dels referents pedagògics i del projecte educatiu mitjançant el bloc.

- **COMISSIÓ DE COMUNICACIÓ**

S'encarrega d'administrar el bloc de l'escola i les cartelleres dels 2 edificis. També col·labora en la gestió del *moodle* i de la llista de correu electrònic de la comunitat. Participa en l'elaboració de la comunicació interna i externa.

L'ASSEMBLEA GESTORA

Integrada per l'equip directiu i representants de totes les comissions anteriors, és oberta a tota la resta de membres de la comunitat. Es reuneix mensualment. Fa el seguiment de les comissions, les anima, les coordina i les orienta. Vetlla per la coherència i la cohesió de la comunitat. Comparteix amb la direcció les relacions externes de la comunitat i el treball en xarxa amb altres comunitats i entitats.

Quan un infant petit arriba a l'escola

Volem que la nostra escola sigui un lloc de benestar, agradable i alegre, amb la calidesa necessària per trobar-nos-hi a gust. Per això treballarem per ser una escola acollidora.

En aquest marc, l'arribada per primera vegada d'un nou infant ha de ser afable i delicada, per això convé dedicar-hi atenció i temps. Primer, la família l'hauria de preparar i, després, s'ha de realitzar - d'acord amb la direcció de l'escola - d'una manera que sigui prou respectuosa amb les necessitats físiques i emocionals de cada nen i nena.

Per tal que tots els infants se sentin acollits i cadascú, al seu ritme, vagi agafant seguretat, l'administració educativa ens permet fer una entrada progressiva dels més petits durant els 3 primers dies del curs. El començament escalonat i en horari reduït facilita l'aclimatació en un ambient de més tranquil·litat i confiança. Però també considerem útil que totes les famílies noves intentin anar portant els infants als nous espais escolars des de finals del curs anterior; fent algunes estades al pati del parvulari de 5 a 6 de la tarda per tal d'anar-se ambientant i coneixent futurs companys i companyes. També demanem que un dia de setembre concertat prèviament vinguin a conèixer la mestra i a visitar la classe i deixar-hi la roba de recanvi i "la capsa dels tresors".

Hi ha infants que ja han experimentat anteriorment processos de separació de les figures familiars seguritzants, perquè ja han anat a una escola bressol o a una llar d'infants. N'hi ha que encara no han viscut mai aquesta situació. Uns i altres han de poder viure l'aclimatació a l'escola Coromines en pau i amb un acompanyament físic i emocional adequat.

Durant el primer temps d'escola, un familiar, que recomanem que sempre sigui el mateix, pot quedar-se a fer estones de companyia al nen o a la nena. Aquest acompanyament, que es farà a diferents àmbits de l'escola, serà organitzat de manera consensuada entre l'equip docent i cada família, respectant el procés de l'infant concret i establint i registrant una regularitat i una progressivitat en els temps que s'anirà separant temporalment de l'acompanyant.

A l'adult que acompanya l'infant li demanem:

1. Que realitzi progressos vers una separació respectuosa però efectiva.
2. Que la seva presència transmeti serenitat i confiança a l'infant.
3. Que la seva actitud faciliti la creació dels nous vincles.
4. Que mostri respecte envers les professionals i les normes de l'escola.
5. Que segueixi les pautes i orientacions que la mestra de referència i la direcció de l'escola li aniran donant.

Bibliografia bàsica

- MALAGUZZI, L. (1996). *Malaguzzi i l'educació infantil a Reggio Emilia*. Barcelona. Associació de Mestres Rosa Sensat. (Temes d'infància, núm. 25).
 - AUBERT, A., FLECHA, A., GARCÍA, C., FLECHA, R., RACIONERO, S. (2008) *Aprendizaje dialógico en la Sociedad de la Información*. Hipatia.
 - WILD, R. *Educación para ser*. Herder.
 - AUCOUTURIER, B., LAPIERRE, D. *Simbología del movimiento*.
 - FRANKE-GRICKSCH, M., *Eres uno de nosotros. Miradas y soluciones sistémicas para docentes, alumnos y padres*. Alma Lepik.
-

Estima'm perquè me'n pugui anar
perquè aprengui a ser jo mateix
separat de tu.

Impulsa'm
perquè pugui allunyar-me
i ser amb els altres.

Deixa'm anar
perquè sàpiga
a on tornar.

Estima't
perquè em pugui estimar
aprenent de tu.

Impulsa't
perquè m'ensenyis
el goig d'explorar.

Deixa't anar
perquè trobi
en la llibertat les teves arrels.

Estima't perquè me'n pugui anar!

Poema epíleg del llibre "*Ámame para que me pueda ir*" de Jaume Soler i Mercè Conangla.